

Sygn. akt I PK 106/15

POSTANOWIENIE

Dnia 26 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z powództwa M. P.
przeciwko P. Spółce z o.o. w J.
o wypowiedzenie umowy o pracę, odszkodowanie z tytułu naruszenia zasady
równego traktowania w zatrudnieniu, urlop wypoczynkowy, uchylenie kary
porządkowej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 sierpnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach
z dnia 4 lutego 2014 r., sygn. akt IX Pa 613/13,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Katowicach) na rzecz radcy prawnego R.S. kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł, powiększoną o stawkę VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3. nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 4 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w Katowicach w sprawie z powództwa M. P. przeciwko P. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w J. o odszkodowanie za rozwiązanie umowy z naruszeniem przepisów o

wypowiadaniu umów o pracę, odszkodowanie z tytułu naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu, ekwiwalent za urlop wypoczynkowy i uchylenie kary porządkowej, oddalił apelację powoda oraz orzekł o kosztach postępowania odwoławczego.

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w części, w zakresie w jakim oddalono powództwo o odszkodowanie z tytułu dyskryminacji i rozwiązania umowy z naruszeniem przepisów o wypowiedaniu umów o pracę. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na konieczność rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych: (-) czy przepis art. 33 k.p. jest zgodny z Konstytucją RP; (-) czy funkcja ochronna prawa pracy jest nadrzędną zasadą przy dokonywaniu wykładni przepisów prawa pracy; (-) czy treść umowy o pracę na czas określony zawierająca klauzulę dopuszczającą jej rozwiązanie przed upływem sześciu miesięcy nie sprzeciwia się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego; (-) czy art. 30 § 4 k.p., art. 33 k.p. i art. 50 § 3 k.p. są zgodne z prawem Unii Europejskiej. Zdaniem skarżącego w sprawie istnieje też potrzeba wykładni: (-) art. 33 k.p. w zakresie dotyczącym dopuszczalności rozwiązania umowy terminowej zawartej na czas określony powyżej sześciu miesięcy przez upływem sześciu miesięcy; (-) art. 11³, art. 11² oraz art. 18^{3a} k.p. w zakresie dotyczącym możliwości różnicowania sytuacji prawnej pracownika zatrudnionego na czas określony do sześciu miesięcy i pracownika zatrudnionego na czas określony powyżej sześciu miesięcy w tym samym okresie; (-) art. 18^{3c} k.p. w zakresie, czy możliwe jest różnicowanie wynagrodzenia pracowników w zależności od stażu pracy jednocześnie w zakresie stawki podstawowej, jak i dodatku stażowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości

stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Wniesiona w sprawie skarga nie wykazała znaczenia jej rozstrzygnięcia dla realizacji tej publicznoprawnej funkcji skargi kasacyjnej, względnie potrzeby ujednolicenia orzecznictwa sądów powszechnych i rozwoju jurysprudencji.

Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2009 r., II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wnioski o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51; z 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, LEX nr 1238126; z 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, LEX nr 1293729). Tymczasem skarżący nie określa przepisów prawa, w związku z którymi formułuje zagadnienia prawne, bądź też wskazując na niezgodność określonych przepisów Kodeksu pracy z Konstytucją RP (art. 33 k.p.), czy też prawem unijnym (art. 30 § 4 k.p., art. 33 k.p. i art. 50 § 3 k.p.), nie precyzuje z jakim przepisami Konstytucji i prawa unijnego powołane przepisy są w jego ocenie niezgodne.

Obowiązkiem skarżącego jest też wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany

jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarto natomiast kilkuzdaniowe uzasadnienie, odsyłając w zasadzie do uzasadnienia podstaw skargi. Zadaniem Sądu Najwyższego przy ocenie, czy skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, nie jest doszukiwanie się w uzasadnieniu podstaw skargi kasacyjnej argumentacji mającej wykazać istnienie istotnego zagadnienia prawnego. Przedstawienie takiej argumentacji w uzasadnieniu podstaw skargi służy bowiem jedynie wykazaniu zarzucanego naruszenia prawa materialnego lub procesowego. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III UK 10/11, LEX nr 1124105).

Natomiast w wypadku powołania się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a nadto przedstawienie przez skarżącego własnej propozycji interpretacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2003 r., I PZ 124/02, LEX nr 1130960; z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Ponadto, nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy we wcześniejszym orzecznictwie wyraził swój pogląd, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 sierpnia 2014 r., I UK 64/14, niepublikowane). Potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów dotyczy kwestii prawnej, której wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy. Skarżący w uzasadnieniu wniosku nie wskazuje na rozbieżności w orzecznictwie lub doktrynie, nie przedstawia też własnej propozycji interpretacyjnej. Jak wskazano na to już wyżej odsyła do uzasadnienia podstaw skargi. Zauważyć też można, że wykładnia art. 33 k.p. była już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego (uchwała Sądu Najwyższego z 7

września 1994 r., I PZP 35/94, OSNP 1994 nr 11, poz. 173; wyrok Sądu Najwyższego z 30 września 2009 r., II PK 88/09, LEX nr 559938).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 15 i 16 w związku z § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).